

Т. О. Цимбалістий,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного,
адміністративного і фінансового права ТНЕУ*

Управлінські рішення

Основною формою публічного адміністрування є управлінські рішення (акти). В широкому розумінні, управлінське рішення розглядається, як акт реалізації влади з вибором способу дій у конкретній ситуації, що складає основу процесу управління [1, с. 13]. Управляти – значить вирішувати. Рішенням визначається, хто і що в державному органі має здійснювати, в які строки і з якими затратами праці і коштів, в якому порядку, при якому розподілі обов’язків, прав і відповідальності, при якій організації контролю, і яких результатів при цьому очікувати.

Прийняття рішення в державному управлінні являє собою процес, який реалізується суб’єктом управління і визначає дії, спрямовані на вирішення поставлених завдань в даній фактичній чи запроектованій ситуації. Тобто управлінське рішення – це творча, вольова дія суб’єкта управління на основі знання об’єктивних законів функціонування керованої системи і аналізу інформації про її функціонування, яка полягає у виборі цілі, програми і способів діяльності по вирішенню проблеми.

Потреба у прийнятті рішення виникає у зв’язку із зовнішніми обставинами (припис органу управління вищого організаційно-правового рівня, координація і регулювання відносин з іншими органами управління) і внутрішніми (відхилення від заданих параметрів діяльності, виникнення резервів, порушення дисципліни, заохочення працівників).

Прийняття рішення - це процес, який починається з констатації виникнення проблемної ситуації та завершується вибором рішення, тобто вибором дії, яка спрямована на усунення проблемної ситуації.

У практичній діяльності державного органу особливості прийняття управлінських рішень та об’єктивна необхідність у їх прийнятті

визначаються відповідними умовами, в яких доводиться працювати конкретному керівнику. Умови прийняття державно-управлінських рішень деталізують та конкретизують потребу в управлінському впливі, дозволяють виробити його стрижневий напрям. Особливими умовами прийняття та реалізації управлінських рішень в органах державної влади є:

- право прийняття державно-управлінських рішень – мають усі працівники, але право приймати рішення певного виду детермінується спеціалізацією конкретних працівників;

- обов'язковість – дана умова вимагає обов'язкового прийняття рішення, якщо цього вимагає ситуація, що склалася навколо суб'єкта управління відповідного органу;

- компетентність – характеризує вміння приймати кваліфіковані рішення, які відповідають усім необхідним вимогам;

- відповідальність – ця умова показує, які санкції можна застосувати щодо конкретного працівника у результаті прийняття ним хибних рішень.

Суть управлінського рішення, що приймається в державному органі конкретизується на основі аналізу та врахування усіх обмежуючих факторів, що можуть впливати на ефективність та якість управлінських рішень. До найважливіших з поміж них належать такі: час, який відводиться керівникові для прийняття рішення, ступінь підтримки керівника колективом, особисті якості керівника – один з найбільш важливих факторів, середовище прийняття рішення [2, с. 112].

Кінцевим результатом прийняття рішення є саме управлінське рішення, яке постає, як первісний, базовий елемент процесу управління, що забезпечує функціонування господарської організації за рахунок взаємозв'язку формальних та неформальних, інтелектуальних та організаційно-практичних аспектів керівництва.

Усі ці обмежуючі фактори у своїй сукупності визначають особливості тих чи інших управлінських рішень та характеристики відповідної управлінської ситуації. За своєю суттю управлінська ситуація в державному

органі являє собою сукупність управлінських проблем. Вона обумовлює і деталізує необхідність прийняття державно-управлінських рішень певної якості. Критерії та підходи до характеристики якості управлінського рішення обумовлюються сукупністю вимог, які випливають з конкретної управлінської ситуації.

Отже, в найбільш загальній формі управлінське рішення повинно охоплювати: ціль (сукупність цілей) функціонування та розвитку системи; ресурси, які використовуються для досягнення цих цілей; засоби, основні шляхи та способи досягнення цілей; строки досягнення цілей; порядок взаємодії між підрозділами та виконавцями; організацію виконання робіт на всіх етапах реалізації рішення.

Використані джерела:

1. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник / І.Б.Гевко. - К: Кондор, 2009. – 187 с.

2. Василенко В.О. Теорія та практика розробки управлінських рішень. Навчальний посібник / В.О.Василенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 420 с.